

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica

Mayr, Anton

MDCCXXXII

Art. VI. An sit possibilis, vel ad visionem necessaria species impressa Dei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84303](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84303)

divite: nunc autem oculus meus videt te. Jacob Patriarcha Gen. 32. v. 30. ait: *Vidi DEUM facie ad faciem.* Maïas c. 6. v. 1. de se ait: *Vidi Dominum sedentem super solium excelsum.* Baruch 3. v. 38. dicit de DEO. *Post hæc in terris visus est:* sed hæc Scripturæ testimonia probant DEUM videri oculis corporeis: ergo. Resp. neg. min. Textus hi, & alii similes, si qui adducantur, explicandi sunt aliquando de visione intellectuali, qua etiam Angeli dicuntur videre faciem Patris, sive DEI, etsi oculos corporeos non habeant: & quamvis aliqui SS. Patres Angelis etiam videantur tribuisse corpora, probabilius tamen est, non tribuisse verè talia, ut videbimus in *tract. de Angelis.* quod si etiam aliqui vera corpora iis tribuissent, cum aliis pluribus ab iis recederemus, quod verò Angeli videant faciem Patris, ipse Christus dixit, qui Angelis corpus non tribuit. Tali autem intellectuali visione DEUM speravit videre, vel etiam vidit Job in carne, non per carnem, sicut scilicet videbunt DEUM Beati in cælo post diem iudicii, & oculis mentis, quamvis intra corpus latentibus. Aliquando verò explicandi sunt textus de visione DEI non in seipso, sed in corporea specie, in qua apparuit, ut videtur cum vidisset Jacob, & Isaias: vel de DEO Homine, seu Christo, qui in sua humanitate (non autem in Divinitate) oculis corporeis visus est: & de hoc loquitur Baruch, qui ibidem addit: *Et cum hominibus conversatus est.*

220. Ob. 2. S. Augustinus l. 22. de civit. DEI c. 29. (ut refert etiam S. Thomas. 1. p. q. 12. a. 3.) docet, post resurrectionem corporum oculos glorificatos non tantum acutius visuros, sed vim talem habituros, ut videant etiam incorporea: sed sic possunt videre etiam DEUM: ergo. Resp. S. Thomas, S. Augustinum tantum eam questionem agitare, sed nihil decidere: & rectè; nam sub finem capituli sic habet: *Aut ergo per illos oculos sic videbitur DEUS, ut aliquid habeant in tanta excellentia menti simile, quo & incorporea natura cernatur, quod ullis exemplis sive scripturarum testimoniis divinarum vel difficile, vel impossibile est ostendere: aut quod est ad intelligendum facilius, ita DEUS nobis erit notus, atque conspicuus, ut videatur spiritui à singulis nobis in singulis nobis.* Quando verò S. Aug. epist. 111. ad Fortunatianum, rogat hunc, ut se excuset alicui Episcopo, qui offensus fuerat in eo, quòd S. Augustinus negarit, DEUM oculis corporeis visibilem esse, ne scilicet DEUS corporeus esse crederetur: statim addit S. Doctor, idem negare SS. Ambrosium, Hieronymum, Nazianzenum, & Athanasium, unde hoc loco magis est pro nobis, quam contra nos; quamvis nec hic firmus in hac opinione videatur, ut patet ex tota epistola, in qua sub finem addit, se velle placidè audire Episcopum illum docentem, sed ab eodem etiam se debere placidè audiri inquirentem, id est, examinantem hanc questionem. vid. Vasquez in 1. p. disp. 40. c. 1.

221. Ob. 3. Ignis potest cruciare demones: ergo ens materiale est proportionatum enti spirituali. Resp. dist. conf. est proportionatum, seu habet potentiam obedientialem, ut eleveur ad physicè producendum aliquid in ente spirituali, vel etiam ad producendum ens spirituale. om. conf. est proportionatum ad id vitaliter, vel formaliter percipiendum. neg. conseq. Jam diximus: videre non est tantum producere visionem, sed est

R. P. Ant. Mayr. Theol. Tom. I.

formaliter, seu vitaliter percipere: hinc transmitto, quòd oculus corporeus possit supernaturaliter elevari ad physicè producendam visionem DEI, at non ad videndum DEUM. Sed & ignis non urit demones, sed ad summum in iis supernaturaliter producit aliquam qualitatem spirituales molestissimam instar adustionis. Neque etiam demones formaliter percipiunt calorem, nec formaliter uruntur; quia ipsi, utpote spiritus, sunt improporionati ad formaliter percipiendas qualitates purè materiales.

222. Ob. 4. Licet intellectus naturalis sit improporionatus objecto supernaturali e.g. DEO clarè in se videndo, ut suprà diximus, tamen potest supernaturaliter fieri proportionatus, & DEUM intuitivè videre: ergo à pari idem poterunt etiam oculi corporei. Resp. neg. conf. & paritatem, Objectum supernaturale superat quidem potentiam naturalem, sed non eodem modo, quo objectum spirituale potentiam materialem; nam, licet potentia naturalis non habeat proportionem adæquatam, seu completam ad attingendum objectum supernaturale, tamen habet inchoatam, & complebilem: at verò potentia materialis in ordine ad objectum spirituale nullam habet prorsus proportionem, nec inadæquatam, & complebilem. Neque in hac re tantum attendendus est excessus perfectionis (quia etiam minimum accidens spirituale, etiam naturale, non potest percipi à potentia materiali) sed attendi debet excessus proportionis, seu sphaeræ attingibilitatis, an nempe objectum habeat illam rationem formalem specificam, sub qua ab hac potentia possit attingi, quæ in casu nostro omnino deest.

ARTICULUS VI.

An sit possibilis, vel ad visionem beatificam necessaria species impressa DEI.

223. Species intellectualis aliud non est, nisi similitudo quædam objecti, per quam intellectus cognoscit objectum. Est autem duplex *Expressa*, & *Impressa*. Prior est ipsa representatio ab intellectu producta, per quam formaliter objectum intelligit: & vocari etiam solet *verbum mentis*, quod tamen ex communi nostrorum non est aliquid distinctum ab ipsa cognitione: unde species expressa creata realiter aliud non est, quam ipsa cognitio. Species autem impressa est quædam qualitas intellectui immixta, ex natura sua ordinata, ut cum intellectu ad producendam speciem expressam, seu cognitionem concurret loco objecti, quod vel non potest, vel non vult per seipsum immediatè concurrere. Non malè quidam speciem impressam comparant sigillo, quod ceræ impressum efficit representationem insignium gentilitiorum: quam representationem expressam in cera comparant dein cognitioni, seu speciei expressæ.

224. Notandum tamen insuper, speciem impressam duplicem assignari, unam, quæ se habet tantum ut quo, ita, ut non habeat rationem ob-

F

cti,

eti, quod cognoscitur, sed tantum rationem medii, quo concurrat objectum, quod cognoscitur: alteram, quæ se habet ut quod, seu, quæ immediate cognoscitur tanquam objectum immediatum, & mediante ea objectum ultimum; atque hæc vocatur species impressa objectiva. Aliqualis similitudo rei hujus potest desumi ex speciebus visivis, quæ, si immediate incidant ab objectis in oculum, se habent ut quod: si verò per vitra optica, vel per cameram, ut vocant, obscuram, prius immittantur in chartam, vel telam, in qua sistantur, & eam quasi pictam aliquam imaginem faciunt, habent se ut quod, & dicuntur species objectivæ; quia ipsæ constituunt aliquod objectum, in quod immediate visus tendit, & mediatè tantum in objectum, à quo species primò fuerunt emissæ. His notatis

225. Dico 1. Possibilis est species impressa DEI, non quidem objectiva, seu se habens ut quod, sed tantum se habens ut quo. ita S. Bonaventura, Suarez, Vasquez, Valentia, Arriaga, Rhoddes, Platellius, Gormaz, Ulloa, & alii plures. Prob. conclusio. Non apparet ulla implicantia in tali specie: ergo est possibilis. Confirm. Possibilis est species expressa DEI: ergo etiam impressa. ant. prob. Visio intuitiva DEI est talis species; quia est aliqua similitudo expressa DEI, quam dum in nobis habemus, similes DEO suo modo sumus, juxta illud 1. Joan. 3. v. 2. *Cum apparuerit, similes ei erimus, quoniam videbimus eum, sicuti est.* Unde S. August. l. 9. de Trinit. c. 11. ait: *In quantum DEUM novimus, similes sumus.* Similia habet l. 15. de Trin. c. 16. Et ratio est, quia per visionem beatificam intellectus sibi formaliter repræsentat DEUM, sicuti est: ergo habet in se formalem ejus repræsentationem, quæ est ipsissima species expressa.

Confirm. Est innegabile, quod visio intuitiva DEI sit aliqua repræsentatio, vel imago intentionalis DEI: ergo etiam non implicat aliqua creata repræsentatio, vel imago virtualis DEI, seu productiva imaginis expressæ: hæc autem est species impressa, saltem re ipsa, & quoad virtutem, quidquid sit de questione nominis, an dicenda sit species impressa, quæ tamen ipsa appellatio nulla ratione potest ei negari. prob. etiam conf. si possibilis est species formaliter, & expressè DEUM repræsentans, ut est in se, à pari etiam erit possibilis species virtualiter, & ut ita dicam, impressivè repræsentans DEUM: certè disparitas assignari non poterit, ut magis patebit ex solutione objectionum.

226. Dico 2. Defacto tamen probabilius non datur species impressa DEI, sed visio beatifica sit sine illa. ita communis cum S. Thoma 1. p. q. 12. a. 2. Prob. Ipse DEUS est objectum summè intelligibile, intimè præsens, & applicatum potentia: ergo potest immediate concurrere sine specie vicaria sui, non tantum ut causa universalis (qualis est respectu omnium actionum creaturarum) sed etiam ut particularis: ergo ita concurrat. prima consequ. probatur ex eo, quod nihil desit ad concursum particularem immediatum, ut magis patebit ex solutione objectionum. 2da prob. ex eo, quod id, quod potest fieri paucioribus, non debeat fieri pluribus. Confirm. Visio intuitiva DEI est vitalis supernaturalis intuitiva expressio, vel repræsentatio DEI: sed nihil horum exigit speciem: ergo non debet dari.

prob. min. Vitalitas habetur ab intellectu: supernaturalitas habetur à lumine gloriæ (de quò paulò post) hoc enim intellectum, per se naturaliter improporionatum, ad visionem DEI elevat: reliqua habentur à DEO immediate se revelante, & intellectui intentionaliter se uniente &c. ergo.

227. Ob. 1. contra. 1. conclus. S. Thomas 1. p. q. 12. a. 2. in corp. negat essentiam DEI posse videri per creatam aliquam speciem; quia, ut ex D. Dionysio addit, superiora non possunt cognosci per similitudines, seu species inferiores: ergo. Confirm. Species impressa debet esse ejusdem ordinis cum objecto: sed species creata non potest esse ejusdem ordinis cum DEO: ergo. Resp. dist. ant. negat posse videri essentiam per speciem objectivam, seu habentem se ut quod. conc. ant. negat posse videri per speciem se habentem tantum ut quo. neg. ant. & consequ. Rationes S. Doctoris ibi allatæ aliud sanè non probant; nam probat suam sententiam ex eo, quod species creata non sit ejusdem rationis cum DEO, quod non sit suum esse ut DEUS, quod non sit incircumscripta ut DEUS &c. atqui ad speciem impressam, tantum se habentem ut quo, non requiritur, ut sit ejusdem ordinis cum objecto; nam species impressa ut quo, quam habet Angelus de anima rationali, non est substantialis, nec rationalis, aut vivens &c.

228. Unde S. Doctor non est censendus negare, esse possibilem speciem impressam DEI ut quo: sed tantum alteram se habentem ut quod, seu objectivam; hæc enim videtur debere esse tam perfecta, ac objectum; cum in ea videatur objectum tanquam in simili, ita, ut eam intendo censeatur quis intueri ipsum objectum; si enim non ita se haberet, oriretur cognitio tantum abstractiva; & sic species per vitra in telam immixta, & ibi sistentes, fortè dici possunt esse æquè perfectæ, ac color objecti, quem repræsentant (nam non repræsentant substantiam objecti; hæc enim non videtur) præsertim in sententia eorum, qui colores à lumine modificato non discernunt. Si autem hæc species non ita se habeant, non erunt strictè loquendo species objectivæ: hinc superius n. 224. dixi, aliqualem similitudinem ex iis desumi posse, ut liti philosophicæ filum præciderem.

229. Ad confir. dist. ma. debet esse ejusdem ordinis species ut quod. conc. ma. tantum ut quo. neg. ma. & dist. sic. mi. neg. conf. sensus distinctionis patet ex modò dictis. Idem responde, si objiciatur, speciem impressam debere esse ejusdem immaterialitatis cum objecto. Dices 1. Species impressa debet adæquare objectum in ratione cognoscibilis: sed nulla hoc potest respectu DEI: ergo. Resp. neg. ma. sicut non debet ita objectum adæquare species expressa. Quidam dicunt, species expressis creaturarum debere adæquare sua objecta; quia debent manifestare gloriam sui Creatoris tantum, quantum possunt: sed hoc etiam non videtur verum; cum non debeant eam gloriam species qualibet ita manifestare, modò aliqua ita manifestent: at nullæ species DEI debent id facere; quia nullæ debent creaturæ (DEUS iis uti non posset) manifestare DEUM, quantum cognoscibilis est; quia DEUS à creatura comprehendi non potest.

230. Dices 2. Species expressa, seu visio creata

creata DEI habet, unde limitetur: at species impressa non haberet, unde limitaretur: ergo non est paritas. prob. ant. Illa limitatur ab intellectu, & lumine creato, principiis limitatis: hæc procederet à DEO, principio illimitato: ergo. Resp. cur ergo lumen gloriæ non est illimitatum; cum etiam procedat à solo DEO? in forma. neg. 2. p. ant. ad prob. neg. conf. Species impressa procederet à DEO liberè operante; & est clarum, ab hoc plurimos effectus limitatos procedere: imò tales sunt omnes creaturæ, à solo etiam DEO productæ.

231. Ob. 2. DEUS est per se jam sui ipsius intelligibilis: ergo non potest dari alia per speciem. prob. conf. Non potest dari alia lux lucis, nec albedo albedinis: ergo neque alia intelligibilis intelligibilitatis. Confir. Quia DEUS est ipsa intelligentia, non potest fieri per aliud intelligens: ergo, quia etiam est ipsa intelligibilis, non potest fieri per aliud intelligibilis. Resp. dist. ant. est intelligibilis sui respectu creaturarum, necessariò proxima. neg. ant. est tantum necessariò remota, & liberè proxima. conc. ant. & neg. conf. ad prob. om. ant. dist. conf. non potest dari intelligibilis alia intelligibilitatis proximæ. conc. ant. intelligibilitatis tantum remotæ. neg. ant. & conf. DEUS utique non necessariò debet intelligi, vel intuitivè videri ab omnibus, quibus est præsens in intellectu; aliàs deberet etiam videri à damnatis: unde tantum ex se est remore intelligibilis, seu est objectum visibile à creatura, cui se vult liberè ita videndum præbere. Jam hoc potest facere duplici modo, vel adhibendo speciem vicariam sui, vel immediatè seipsum intellectui, non quidem physicè, sed intentionaliter uniendo, qua ratione dein supplet ipse officium speciei: sicut potest creaturæ dare potentiam producendi actum charitatis, vel cum habitu, vel ut ipse suppleat defectum habitus per omnipotentiam specialiter applicatam. Quod spectat ad lucem & albedinem, dubium est, quod dicitur; quia lux & albedo possunt intendi per additionem novorum graduum. Dein

232. Non est paritas inter lucem seu albedinem, & intelligibilitatem DEI: quia illæ sunt formæ necessariae, & tribuunt suum effectum formalem necessariò subiecto capaci, cui per unionem insunt: at non ita intelligibilis DEI; imò hæc ex se non inest ulli creaturæ, etiam per lumen gloriæ elevatæ, eo modo, ut reddat eam immediatè potentem intelligere; nam physicè ei unita non est (quanquam nec hoc ex se sufficeret) nec etiam intentionaliter; quia ad hoc non sufficit intima penetratio, sed requiritur, ut DEUS immediatè velit supplere officium speciei: quod potest liberè facere, vel omittere. Ad confir. neg. ant. hæc enim non est ratio formalis; quia etsi DEUS intelligatur formaliter potens intelligere, nondum formaliter intelligitur intelligere in actu secundo absque concursu objecti &c. Unde ratio completa hujus rei est; quia DEUS est intelligentia necessaria, immutabilis, & imperfectibilis: & hinc non potest intelligere, nisi per actum sibi identificatum, ad quem nihil aliud potest concurrere, vel in eum influere, ut est per se clarum. Hæc ratio quidem probat, quod etiam DEUS respectu sui non possit esse intelligibilis per aliquid distinctum: at

non probat, quod non possit ita fieri intelligibilis respectu creaturæ.

233. Ob. 3. Species debet necessariò supplere defectum præsentia objecti: sed hoc non potest species DEI: ergo. Confir. Species debet esse indifferens, ut repræsentet objectum existens, vel non existens: atqui species DEI non potest ad hoc esse indifferens: ergo. Resp. dist. ma. debet supplere defectum præsentia tantum physica. neg. ma. præsentia intentionalis, hoc est, complementis proximè cognoscibilitatem objectivam, ut potentia intellectiva possit immediatè circa objectum elicere suum actum. conc. ma. & dist. sic mi. neg. conf. Jam diximus, DEUM non esse necessariò ita intentionaliter unitum, præsentem, applicatum (quæ voces hinc idem significant) sed id liberè posse facere, vel per se, vel per speciem sui vicariam. Ad confir. neg. ma. quæ probari non potest, præsertim de specie ad intuitivam cognitionem requisita.

234. Ob. 4. Species necessariò producuntur ab objectis: atqui species DEI non produceretur necessariò: ergo non est possibilis. Confir. Species debet esse connaturale principium actus, ad quem ordinatur: species impressa DEI non est tale principium: ergo. prob. mi. Non esset connaturalis intellectui, qui jam esset sufficienter elevatus per lumen gloriæ: imò hæc species esset contra inclinationem intellectus; quia huic connaturalius esset producere visionem sine specie: non esset connaturalis DEO, qui connaturali influit immediatè per seipsum: non ipsi visioni; quia hæc etiam connaturalius produci-tur à DEO, vices speciei supplente: ergo. Resp. neg. ma. Licet objecta creata id necessariò faciant, non sequitur, id necessariò debere facere DEUM: sicut etiam illa sæpe non possunt impedire suam cognitionem intuitivam, quam DEUS semper impedire potest.

235. Ad confir. dist. ma. debet esse principium connaturale, hoc est, connaturaliter determinatè requisitum. neg. ma. indeterminatè requisitum, connaturaliter tamen influens in actum ex suppositione, quod existat. conc. ma. & dist. sic mi. neg. conf. ad prob. dico, speciem in sensu allatæ distinctionis fore connaturalem actui, si DEUS eam nolit supplere; quia etsi per lumen gloriæ sit sufficienter ei provisum ex parte potentia; tamen nondum est ei sufficienter provisum ex parte objecti; nam potentia sola, quamvis completa, necdum potest se sola producere actum, seu cognitionem, sed debet concurrere objectum vel per se, vel per speciem; unde cum in casu nostro DEUS non veller per se immediatè loco speciei concurrere, species esset actui connaturalis: neque etiam ullo modo esset contra inclinationem intellectus: quamvis tamen esset supra ejus inclinationem, hoc est, supernaturalis, sicut etiam ipsum lumen gloriæ.

236. Ob. 5. Species creata magis distat à DEO, quam species sensibilis à re spirituali: sed per speciem sensibilem non potest cognosci res spiritualis: ergo neque per speciem creatam DEUS. Resp. ret. arg. Intellectus, & voluntas creata magis distat à DEO, quam lapis à leone: sed lapis ita distat, ut non possit cognoscere, vel amare leonem: ergo neque intellectus creatus poterit cognoscere DEUM, nec voluntas eum ama-

re; quod est falsissimum. Informa potest primò negari consequentia; quia syllogismus clarè habet 4. terminos. dist. tamen ma. distat magis in ratione entis: conc. ma. in ratione potentis producere cognitionem intuitivam DEI. neg. ma. & conc. mi. neg. conseq. In his non attenditur proportio in ratione entitatis, sed proportio producentis, & producibilis.

237. Ob. 6. Implicat, ut creatura suppleat concursum DEI physicum, quo hic influit in omnes creaturas: ergo etiam implicat, ut creatura suppleat concursum DEI objectivum, quo influit in visionem sui intuitivam. Conf. Accidens subiectivum, hoc est, tenens se ex parte subiecti, debet perficere subiectum: ergo etiam accidens objectivum, seu tenens se ex parte objecti, debet perficere objectum: atqui nulla species creata, quæ esset accidens objectivum DEI, potest perficere DEUM: ergo non potest dari. Resp. neg. conf. Concursus ille physicus simultaneus convenit DEO tanquam causæ primæ, cuius perfectio necessaria est, esse ens, sine quo non concurrente nihil possit produci, & à quo omnia immediatè dependeant, ut solet ostendi, quando de hac quæstione agitur: concursus autem objectivus nullo modo est talis; quia etiam hoc non dato, tamen omnia à DEO tanquam primâ causâ dependent: sed hic influxus se habet, ut influxus productivus aliarum creaturarum, in quas DEUS se solo influit, quando posset permittere, ut creaturæ etiam influerent, & producerent. e. g. quando Christus se solo produxit vinum in Cana Galilææ, quod idem, saltem in aliis circumstantiis, potuisset produci à vite. Ad confirm. neg. conf. Accidens se tenens ex parte subiecti recipitur in subiecto tanquam aliqua forma, & hinc perficit subiectum: accidens se tenens ex parte objecti non recipitur in objecto, adeoque nec debet istud perficere. Nec facillè credam, quod species ab objectis emissæ perficiant intrinsecè objecta.

238. Ob. 7. contra 2. conclus. Gratia est quasi natura in ordine superno, & exigit connaturaliter principia intrinseca actuum, non autem concursum DEI extrinsecum: ergo exigit speciem DEI impressam. Confirm. Species esset causa univoca: concursus DEI in actu primo, seu omnipotentia DEI, esset causa æquivoca: ergo convenientius admittitur species. Resp. dist. ant. Gratia exigit principia intrinseca, quæ se tenent ex parte potentia. conc. ant. quæ se tenent ex parte objecti. neg. ant. & conf. Sic gratia etiam in parvulis exigit habitus fidei, charitatis &c. at non exigit species, nec DEI, nec aliorum objectorum supernaturalium: & tamen non est in parvulis in statu violento. Ad confir. neg. conf. Jam aliunde debet admitti concursus simultaneus DEI tanquam causæ æquivocæ: unde potest etiam admitti concursus ejusdem tanquam objecti. Nec est verum, quod semper debeat assignari causa univoca effectui; cum milleni proveniant à causis æquivocis: sed hoc tantum communiter admittitur, quod, si aliunde ostensum sit, adesse causam univocam, huic præ causa æquivoca attribuat effectus.

239. Ob. 8. In hac vita cognoscitur DEUS per species: ergo etiam in altera. Confirm. Species DEI saltem connaturalius influeret in

visionem, quàm concursus DEI objectivus: ergo probabilius datur species. Resp. neg. conf. In hac vita DEUS cognoscitur tantum abstractivè, quod est formalissimè cognosci per species alienas, adeoque debet cognosci per istas; at in altera cognoscitur non in alio, nec per species alienas; sed immediatè in se ipso: unde non est paritas. Ad confirm. neg. ant. Ut jam dictum, neque intellectui, neque gratiæ, neque actui est magis connaturalis species, quàm concursus DEI: ergo est in libera potestate DEI adhibere modum producendæ visionis, quem velit.

240. Ob. 9. Ut objectum possit cognosci, debet intentionaliter uniri potentia: atqui DEUS non unitur per se intentionaliter intellectui creato: ergo debet uniri per speciem: adeoque hæc est necessaria. Resp. neg. mi. Intentionaliter DEUS unitur sufficienter 1. eo quod sit præsens per immensitatem, & sic sine specie præsentè evitatur actio in distans; si tamen omni modo absens non possunt cognosci, quod fortè non posset sufficienter probari. 2. quia DEUS supposito lumine gloriæ est intelligibilis, & vicissim ei intelligendo est proportionatus intellectus creatus 3. quia DEUS est paratus ad præstandum omnem influxum, quem præstaret species, si adesset: nec vult suam intelligibilitatem, aut omnipotentiam à concursu impedire. Nec dicas, animam humanam non posse immediatè seipsam, dum adhuc est in corpore, cognoscere, eo quod non sit sibi intentionaliter unita; nam si hoc non potest, ratio est defectus proportionis; nam in hac vita anima nil potest cognoscere independentè à phantasmate, adeoque non potest aliquid purè spirituale immediatè in se cognoscere: poterit autem post mortem cognoscere seipsam immediatè sine specie realiter distincta, ut defuncto se cognoscunt Angeli ex S. Thoma 1. p. q. 56. a. 1. in corp. Suarez, & pluribus aliis.

241. Ob. 10. DEUS non potest immediatè concurrere ad amorem sui sine prævia cognitione: ergo neque ad cognitionem sui sine prævia specie. Confir. 1. Si DEUS ageret officium speciei, sequeretur, quod Beati omnes æqualem visionem haberent: hoc admitti non potest: ergo prob. ma. haberent omnes potentiam æquè proportionatam, & eandem speciem: ergo. Confirm. 2. Essentia DEI non potest esse species trium Personarum; quia eas non repræsentat: nec Personæ possunt esse species sui; quia agerent particulariter ad extra: ergo debet adesse alia species creata. Resp. neg. conf. Ratio pro veritate antecedentis est; quia voluntas non potest ferri in omnino incognitum: nulla talis ratio est pro veritate consequentis. Ad 1. confirm. neg. ma. ad prob. neg. ant. Inprimis non haberent æquale lumen, adeoque non haberent potentiam æquè proportionatam; dein, licet haberent eandem realiter speciem, non haberent eandem eodem modo concurrentem; DEUS enim exercet officium speciei liberè, adeoque cum uno Beato concurrat ad visionem perfectiorem, quàm cum altero, & cum nullo ad infinitum.

242. Ad 2. confirm. om. ant. neg. conf. Potest idem DEUS Trinus & Unus influxu objectivo communi omnium Personarum immediatè influere in cognitionem sui, sicut juxta adversarios potest producere speciem creatam sui, quin Persona

Persona ulla particularem habeat influxum, sed omnes tres simul. Si dicas, saltem explicari non posse, quomodo una Persona sine altera videri possit absque specie; Resp. defacto per visionem beatificam videri semper omnes tres. Si difficultatem transferas ad alium casum possibilem, quem admittimus supra asserendo, posse per aliquam visionem beatificam videri DEUM tantum ut Unum, Resp. etiam hoc fieri posse; cum rota Trinitas possit influxu communi objectivo concurrere ad visionem unius tantum personæ; quia potest se intellectui creato repræsentare magis vel minus videndam, adeoque vel visione se extendente ad omnes Personas, vel se extendente tantum ad unam: sicut potest se repræsentare videndam in ordine ad plura vel pauciora prædicata secundaria &c.

243. Ob. ultimò. Posset dici, quòd ipsum lumen gloriæ sit species impressa DEI: ergo frustra litigatur. Resp. nisi fiat quæstio de voce contra communem auctoritatem, id dici non posse; nam lumen non se tenet ex parte objecti, sed ex parte potentia, ut habitus fidei, cui in patria succedit, & gratis ei tribuerentur alia prædicata propria speciei; quia DEUS jam illa omnia supplet. Nec dicas, lumen gloriæ debere esse similitudinem DEI, consequenter speciem; cum alias intellectum ad visionem juvare non posset. Resp. enim neg. ill. Sicut habitus fidei, licet non sit similitudo objecti crediti, tamen potest intellectum juvare ad actum fidei, ita potest lumen ad visionem; nam intellectus est potentia assimilativa causaliter, seu productiva repræsentationis similis objecto, & talis concausa est etiam lumen gloriæ, consequenter intellectum quàm optime potest juvare.

ARTICULUS VII.

An detur lumen gloriæ, & quomodo ad visionem beatificam sit necessarium, aut insuat.

244. **L**umen gloriæ ex communi Theologorum acceptione est habitus infusus, seu qualitas quadam supernaturalis, stabilis, ad eliciendam visionem DEI deserviens: nam sicut in via dantur habitus virtutum, & inter hos etiam habitus fidei, elevans intellectum ad DEUM abstractivè cognoscendum, & credendum, ita in patria datur habitus luminis gloriæ, elevans intellectum ad DEUM intuitivè videndum. Hoc lumen gloriæ tanquam habitum adstruxerunt S. Thomas 1. p. q. 12. a. 5. Albertus, Petrus de Tarantasia, & alii antiquissimi Theologi, ut rectè ait Capreolus in 4. dist. 49. q. 4. a. 3. Post hos dein Concilium Viennense in Gallia celebratum circa annum 1311. in Clementina: Ad nostram: de hæreticis quinto loco damnat hanc propositionem Beguardorum & Beguinorum: Quòd quilibet intellectualis natura in seipsa naturaliter est beata: quòdque anima non indiget lumine gloriæ ipsam elevante ad DEUM videndum, & eo beate fruendum. Post hoc Concilium autem Theologi communissimè, & recentiores omnes lumen gloriæ ita explicant.

245. Dico 1. Datur in Beatis hoc lumen

gloriæ. Prob. 1. auctoritate Concilii Viennensis modò adducta. Quamvis autem quidam dixerint, Concilium non determinasse, quid per lumen gloriæ intelligendum sit, an tantum DEUS supernaturaliter concurrens, qui etiam in Scripturis quandoque vocatur *Lumen*, an ipsa visio, an habitus quidam, vel tantum auxilium transiens, ut videre est apud Suarez in 1. p. tract. 1. l. 2. c. 14. tamen non est credibile, Concilium eam vocem aliter intellexisse, quàm intellexerint Theologi, qui illud præcesserunt, ut rectè arguit Capreolus supra citatus. Accedit gravissima auctoritas Theologorum, exceptis paucissimis, in hanc sententiam consentientium: accedit insuper, quòd nulla prorsus sit ratio, verba Concilii alio in sensu, quàm tum communiter usitato accipiendi. Confirm. Gratia habitualis non tantum in via, sed etiam in patria, est quasi natura in ordine superno: ergo sicut in via ad elevandam potentiam naturalem, ut possit elicere actus supernaturales viæ, exigit non concursum aliquem transeuntem, & extrinsecè elevantem, sed intrinsecos stables habitus, ita exigit in patria habitus ad elevandam eandem potentiam, ut possit elicere actus supernaturales patriæ; cum autem ad actum visionis beatificæ non serviat habitus fidei, ut omnes fatentur, sicut servire tamen potest habitus charitatis ad actus amoris in coelo elicendos, exigit gratia, ut Beato conferatur stabilis, & intrinsecus habitus, seu lumen gloriæ ad eliciendam beatificam visionem.

246. Dico 2. Lumen gloriæ est quidem necessarium, non tamen indispensabiliter, ad visionem DEI, sed potest suppleri per specialem concursum omnipotentia DEI extrinsecè elevantis, ita communissimè nostri. Prima pars conclusionis sufficienter probata est à n. 179. quando probatum est, quòd nulli intellectui creato sit debita, vel connaturalis visio clara DEI, adeoque nullus eam suis viribus solis possit producere: sed sicut ad eliciendos actus supernos indiget habitibus, vel alio auxilio, ita etiam ad visionem indigeat lumine gloriæ, vel alio auxilio, de quo in 3. concl. Secunda pars iterum est omnium nostrum cum S. Thoma in 4. dist. 49. q. 2. a. 7. ubi ait: *Potest miraculosè fieri, quòd divina virtute aliquis intellectus non habens nisi dispositiones viæ elevetur ad videndum DEUM per essentiam*: inter has autem dispositiones non est lumen gloriæ. Rursus q. 10. de veritate a. 11. in corp. ait de DEO: *Potest mentem humanam ad hoc perducere, ut Divina essentie uniatur in statu viæ, modo illo, quo unitur sibi in patria sine hoc, quòd a lumine gloriæ perfundatur*.

Prob. ratione. Alii habitus e. g. charitatis vel fidei possunt in peccatore vel infideli suppleri in ordine ad eliciendos actus horum habituum per specialem concursum omnipotentia, ut communiter nostri docent, & hinc merito potest supponi: ergo etiam poterit suppleri lumen gloriæ in ordine ad eliciendam visionem DEI. Confirm. Etsi lumen gloriæ non possit suppleri in ordine ad denominationem *illuminati lumine gloriæ*, cujus est causa formalis, quæ suppleri non potest per aliam causam: potest tamen suppleri respectu alterius denominationis, scilicet *producentis visionem DEI*, cujus non est causa formalis, sed tantum causa efficiens non vitalis, quæ causa efficiens non vitalis semper potest suppleri ab omni-